

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.3. Intendit Ecclesia declarare quantoperè nobis necessaria sit gratia Spiritus S. qua de hoc diuino agamus Sacramento: cum eius festa celebret post Octauam Adventus eiusdem Spiritus S.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

sed etiam quia singulari quadam proprietate dicere licet, quod modus ita ineffabilis quo Christus manet inter homines, semper tamen ad dextram Patris sedens opus tantummodo sit in timo cordis divini: quum vero certum habeo quod Christus hanc nobis veritatem expositurus, illud non vultuere nisi vere: *Nihil recitatur circa nisi in forma*. Nox quippe symbolum semper fuit arcanorum.

Circa Agnum Paschalem hoc Deus instituit preceptum, ut nocte illa totus comederetur: nec ex eo quidquam in mane servaretur: *Nec remanet quidquam ex eo usque mane*.

Idem instituit de Manna: *Nihil relinquitur ex eo in mane*. Ratio est, quia: utrumque sanctum patet: tunc sacramentum: & sic: nox denotat secretum, ad designandum summum secretum divini pectoris, idcirco voluit ut etiam illud quod eius perit figuram usque in diem non servetur: est enim dies secretorum manifestatus, sed totum nocte consumatur, & comedatur: est etiam pallium quod cooperit caritatem secretorum insuper D. Bernardus hoc prae seculis argumentum ait: Quod sicut illicitum est secreta perferari, cum mysteria Dei maxime sint secreta, nobis illicitum est ea perferari, multoque minus hoc inter cetera eminenter secretum haberi est inquirendo perferari sed supposita veritate eius fide summa nos illud decet veneratione recolere. *Sacramentum Dei Altissimi suscipiendum est, non excutiendum, venerandum non divulgandum, fide servatum, non in auctoritate servatum, non adiuventum ratione*. Ut ostendat quam parum in eo proficere possit naturale lumen rationis.

Si igitur secretum sit Divini cordis adeo absconditum, quis nisi ipse poterit nobis eius patefacere excellentiam? *Nobis autem revelavit per spiritum suum*. Nobis Apostolus suis, inquit sanctus Paulus, quos classis suae magistros elegit, ut divinum eius doceremus sapientiam, quae mysteria divini corde latentia aperiat, & revelet: hanc nobis ipse fecit revelavit. Si Deus igitur tantum illam cognoscit, & nullus illam potest comprehendere, si ipse illam non revelet, an S. Sanctus venturus est eam singulis revelaturus? hoc Lutherus voluit volentique Haeretici, ex quo gravitatem introducerit in Ecclesia: confusionem quam nunquam fuerit in turri Babilonia: ut quisque credat quod Deus ipsi hanc revelet sapientiam: & ita docent eius affectus factores, sutores, fabricarii & ligarii inter actus suae mechanicae instrumenta; & agricola arantis suis, sicuti sulcisque intenti;

nec non aquae baiulatores hydrias inter & pocula fessini: O cesebro vacui, an ergo Deus tantum nos erat confusione obruturus ut dicat hic: Hoc mihi Deus revelavit, & ille mihi verum contrarius?

Verum verum est quod Deus tantum hanc docere possit. *Deus intelligit viam eius*: & non solum hoc, verum & ipse novit locum eius. Ipse est cui dominum illi in hoc mundo statum probatum sibi hoc verbo confirmavit: hoc mihi significat verbum illud novit, quod non tantum simplicem involuit cognitionem, sed approbationem iuxta phrasin S. Patris communem, ut cum D. Augustinus ac Gregorio omnes SS. Patres annotarunt: nam illud scire dicitur Deus quod approbat & illud nescire quod reprobat. *Scire Dei approbare est, & nescire reprobare*. Deus est qui locum statuit secum, approbatur ac divini manu sua & promissione confirmatum, nec non divini verbi sui certitudine roboratum. Locus hic est Ecclesia S. Catholica: hic loquitur Deus, hic nobis S. Sanctus superna sua revelat secreta capiti eius summo nimirum Pontifici communicata. Hic perfecta docetur veritate quis sit Deus, qualia divina eius mysteria, quaeque eius sacramenta: & hanc sequendo regulam assequemur notitiam excellentiae & dignitatis huius S. Sacramenti. atque ex eis quae nobis loquitur & docet Ecclesia verbis & operibus, colligimus quantum sit id quod nobis opus est ad illius intelligentiam.

Intendit Mater nostra Ecclesia à Spiritu Sancto directa & edocta cum particulari memoria ac festinate praclarum celebrare beneficium quo Deus hoc divinum instituit Sacramentum nos affectu: utque declaret in hac solemnitate supremam & eminentissimam huius dignitatem, tempus elegit in quo signis evidentioribus eius innotescat excellentia. Et postquam tunc celebravit aduicium S. Sancti super collegium Apostolicum atque in eo super totam Ecclesiam, cuius gratia natura vestra, virtusque naturalis attollitur, quatenus intelligat, quantum suae capacitatis limites ineffabilis huius Sacramenti dignitas excedat & eminentia: tempus huic festivitati indicavit esse convenientius, illud quod habet finem solemnitate descensus S. Sancti cum sequentibus octavis: quo recognoscet naturalibus intellectus nostris virtus sic eam esse superiorem, ut nisi adiuvens & sublimatus ad statum superiorem gratiae communicatae per virtutem S. Sancti mediante adventu eius in Ecclesiam, fieri non possit, ut visitas & hebeudo intellectus creati ascendere queat ad contemplationem & fieri virtutibus nobis

VIII. Nā Deus ipse locum novit scilicet Ecclesiam, cui hoc revelavit. *L. q. q. in Exod. q. 153. & in Ps. Noniam Domini viam. Lib. 5. Mor. c. 24.*

IX. Quae congrue fecerunt hoc agit post Pentecostem.

X. Quia nobis debet.

possumus illud intelligere.

debitam fidelibus celebrationē tam admirabilis Sacramenti: etenim tanquam diuini cordis secretum nulla potest potentia illud pertrahere, nisi Deus ipse nobis illud supernaturā gratiæ suæ lumine reuelat, quæ intellectus nostri oculos corroboret, quo possimus illud cognoscere: & sicut locus securus ubi nos Deus vult instruere, est Ecclesia Catholica, in quā particulatī assistentiā S. Sancti in capite summo Pontifice nos huius mysterij docet veritatem: ita declarare nobis intendit quantum superexcedat abiectum vilemque nostrum intellectum, eius differenda solemnitate usque dum aduentum celebravit Spiritus sancti super Apostolos, ut illam donis diuinæ gratiæ suæ cumulet eminentioribus, per quam conformat eius esse naturale, mediante elevatione per gratiam suam quam illi in his donis communicat, cum excellentiā ac dignitate huius S. Sacramenti: quatenus hoc modo illud cognoscat salus inopiam suam mediumque nimis angustum: nunquā etenim melius diuina cognoscuntur mysteria, quā dum in eorum contemplatione dignitatis nostram agnoscimus miseriam, & per hoc omni nos denudamus fiducia ingenij nostri hebetis & rudis, omnem illam consientes in eam quam habere possumus ex dono luminis supernaturālis & diuinæ gratiæ viribus, quæ gressus cognitionis nostræ deducit ad veram mysterij sanctissimi Sacramenti cognitionem: etenim hęc submissione & resignatione virtuti gratiæ, luminis, fidei, & puritatis testimonio quæ Deus est nobis hoc reuelans, totā certitudine ad eius peruenimus intelligentiam.

XI. Vnde nostro tenentia ndam est intellectu.

XII. Allegoria de nube dicitur Israëlitis.

Nihil ita securo tutosque reddidit filios Israëli ad certam tendentes, promissionis, quā nubes illa, quā Deus illis misit ut ipsos in viā dux præcederet, ne radijs solis exaltarent, & ipsa eadem nubes inter offusas noctium tenebras tantā radiabat claritate, ut securam illis viam demonstraret, quatenus nullo modo ab illa aberrarent. Nubes hæc velum præfiguratur, quo fides diuina nobis proponit mysteria: illa etenim se radijs anteponit luminis naturalis rationis, ne suam in his mysterijs experiat hebetudinem, ne fortē abstinere debeat cognitionis quo Deum querit, certo & securo: & velut cælestis quædam lux in nocte, & huius vitæ caligine summā resplendens claritate, nobis viam declarans quā ad illius perueniamus cognitionem: & hoc dicimus esse fidei lumen, quo diuino credimus testimonio, quo Deus nobis illud reuelat corāque proponit certitudine in hoc sacre sancto

mysterio, in quo cum Deum habemus ita nobis proximum, nobis in illo certam sui constantem cognitionem.

§. 4. Intendit Christus nos ad calam deducere, & quatenus securē viam tenemus, nobis fidem proponit mysterij SS. Sacramenti eius luce nos duci.

Saluator noster medium proposuit quo nos homines vitam æternam, caligine paritē consequeremur, nobisque declarans quā viā eo perueniremus, dixit hoc eodem capite sexto S. Ioannis nonnulla verba in quorum legitur à expositione SS. Doctores multum laborarunt. In quibus supponendum quod loquatur ad litteram de sanctissimo Sacramento, ut bene probant. Origenes, S. Cyprianus, S. Hilarius, S. Basiliscus, S. Chrysostomus, S. Ephiphanius, S. Ambrosius, S. Augustinus, S. Hieronymus, & quasi omnes sancti Patres ac Doctores. Promiserat Christus Discipulis suis & turbæ illum sequenti quod daret illis panem cæli manducandum, quo homines sanctissimum intelligebat Sacramentum. *Panem quem Deus est qui de celo descendit & dat vitam mundis.* Illud præferens quoad dignitatem antiquo Manna, quo veteres nutriti fuerant Patres eorum, motui erant: panis autem quem illis proponebat, quia panis erat vite, eam illis daret in perpetuum, & à morte vendicabat, à quā reus dicitur Manna Patres eorum non liberauerat. *Patres vestri manducaverunt Manna in deserto & mortui sunt.* Illi verò qui panem hunc cælestem manducaret vita eaque perpetuā addiceretur, confirmabatur: *Qui manducat hunc panem vivet in æternum.*

Promissionem hanc, imò & panem hoc explebant Iudæi quem illis Christus ostendebat, indicantes rem inuicis esse substantiæ ad vitam collationem, buccellam panis: & Redemptor noster exponens eis panem à se promissum verum suum esse corpus & sanguinem: illa autem in eius dispositione contempserunt periculis, hæc eis verba addito iuramento proponit. *Amen, Amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis.* Quibus illa significabat, quod si vitam desideraret æternam, sese deberent subijcere fidei illius cuius quem illis proponebat, & manducationis carnis suæ ac sanguinis: nec enim aliter possent vitam obtinere. *Non habebitis vitam in vobis, q. d. Quod*